

Asia: VN/6791/2026

## **Lausuntopyyntö: Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle eräitä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **1. Nykytila ja sen arviointi**

KEHA-keskus tuottaa paljon arvokasta palvelua henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja perehdyttämiseen liittyen. Tämän lisäksi oikeudellisen tuen palvelut ovat äärimmäisen tärkeässä roolissa keskikokoisten ja pienten työllisyysalueiden näkökulmasta. Puhelinasioinnin osalta asiakkaat ovat yhteydessä lähes yksinomaan suoraan työllisyysalueeseen, saavutettavuus on hyvä. Valtakunnallisen puhelinpalvelun neuvonta on nykyisellään jäänyt yleisneuvonnan tasolle, eikä alueiden toimintatapoihin ole voitu ottaa kantaa. Työmarkkinatilanne huomioiden kv-rekrytointien rintamalla on ollut erittäin hiljaista. Kuitenkin voidaan todeta, että työllisyysalue on oikea toimija käynnistämään kv-rekrytointien tukiprosessit. Valtakunnallisen toimijan merkitys paikallistasolle käytännön toimissa on erittäin pieni. Monialaisten palveluiden koordinaatio on sinänsä merkityksellistä, mutta TYM-johtajien verkosto on kuitenkin käytännössä tärkein tukifoorumi työllisyysalueelle. KEHA-keskukselta odotettu tuki tiedolla johtamisen osalta on jäänyt toteutumatta. Yrityspalveluiden osalta yhteistyö on erittäin vähäistä.

#### **2. Tavoitteet**

Tavoitteena oleva päällekkäisyyksien purkaminen näyttäytyy suurten työllisyysalueiden todellisuudesta käsin muodostetulta pyrkimykseltä. Pienempien työllisyysalueiden osalta vastaavia päällekkäisyyksiä ei ole lainkaan siinä määrin mitä suurilla alueilla.

#### **3. Ehdotukset ja niiden vaikutukset**

Asiakastietojärjestelmät, tiedon hallinta ja tiedolla johtamisen kehittäminen sekä yleinen digitaalisten palvelujen kehittäminen tulee olla keskitetty KEHA-keskuksen tehtävä. Oikeudellisen tuen ja osaamisen kehittämisen toimintojen lakkaaminen KEHA-keskuksessa vaikeuttaa pienten ja keskikokoisten työllisyysalueiden laadukasta toimintaa. Resurssit eivät tule riittämään näiden toimintojen hoitamiseen yksin, jolloin vaihtoehdoksi jää sopimuksellinen yhteistoiminta työllisyysalueiden kesken. Joka tapauksessa asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu tulee heikkenemään valtakunnan tasolla ja tulkintojen eroavaisuudet voivat vaikuttaa alueelta toiselle

siirtyvien asiakkaiden palveluprosessien sujuvuuteen. Yrityspalveluiden osalta kuvatut muutokset eivät aiheuta merkittäviä vaikutuksia työllisyysalueen näkökulmasta. Kv-rekrytointien osalta on suotavaa kehittää toimintaa esityksen mukaisesti, jolloin valtakunnallisesti varmistetaan koordinointi sekä ennakointi ja alueilla huolehditaan käytännön toimista ml. välitön yhteistyö kahden työllisyysalueen välillä. Monialaisten palveluiden koordinaation loppuminen siirtää vastuun työllisyysalueille ja käytännössä TYM-johtajien yhteistyöstä on jo sovittu. Koska tiedolla johtamiseen ei nykytilassakaan ole saatu tukea, ei muutos heikennä tilannetta. ONNI-toiminta ei ole ollut alueellamme aktiivista, joten sen osalta vaikutus jää vähäiseksi.

#### **4. Muut toteuttamisvaihtoehdot**

Ei lausuttavaa.

##### **a. Laki elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta**

Oikeudellisen tuen ja osaamisen kehittämisen lakkaaminen aiheuttavat merkittäviä haasteita työllisyysalueille.

##### **b. Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain 17 ja 18 §:n kumoamisesta**

Mainittujen pykälien kumoaminen ei vaikuta merkittävästi työllisyysalueen toimintaan monialaisten palveluiden osalta.

##### **c. Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta**

Ehdotukset perusteltuja.

#### **6. Lakia alemman asteinen sääntely**

Ei lausuttavaa.

#### **7. Voimaantulo**

Lakkaavien toimintojen osalta myöhäisempi voimaantulo on välttämätön. Realistinen voimaantulon ajankohta olisi 1/2028.

#### **8. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys**

Ei lausuttavaa.

#### **9. Muuta**

Tiedolla johtamista tulisi kehittää niin, että saataisiin valtakunnallisesti niin, että saataisiin yhtenäisiä mittareita ja vertailukelpoista tilastotietoa TYM- toiminnan tarpeisiin. Nämä tulisi olla suoraan linkitettyinä vaikuttavuuden seurantaan valtakunnallisella tasolla.

Kellomäki Perttu

